

Trevorov svet

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Martin Bínovský	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2025)	Martin Bínovský

O knihe

Psychológ má zostaviť osobnostný profil muža obvineného z vraždy svojej manželky. Obvinený tvrdí, že bol unesený mimozemšťanmi, že všetci ostatní sú len ilúziou a on jediný je skutočný. S každým ďalším rozhovorom sa hranica medzi vyšetrovateľom a vyšetrovaným čoraz viac zmazáva. Je tento prípad len výplodom chorého rozumu – alebo odhaľuje desivú pravdu, ktorú nechceme vidieť?

1

„Dobrý deň, pán Higgs. Posadte sa,“ povedal som útlemu štyridsiatnikovi v okuliach a ukázal na pohovku naproti oknu s výhľadom na Central Park.

„Myslím, že vy môžete pokojne počkať v predsieni,“ navrhol som dvom ozbrojeným mužom sprevádzajúcich väzňa. „Martha vám urobí kávu.“

Muži ochotne vyšli z miestnosti a zatvorili za sebou dvere.

„Musím vás upozorniť, že náš rozhovor bude zaznamenávaný,“ oznámil som pánovi Higgsovi, pričom som na diktafóne položenom na stole stlačil červené tlačidlo nahrávania. „Je to nariadenie súdu.“

Trevor mlčal. Upieral zrak do okna, za ktorým sa rozprestierala jasne modrá obloha, blankytá ako more. Na moment som sa aj ja nechal uniesť tou nádherou, ktorú môj výhľad ponúkal. Skutočne očarujúce. Odrazu sa mi nekresťanský nájom za tie priestory zdal o čosi prijateľnejší.

Posadil som sa do kresla, prehodil si nohu cez nohu a pozrel na muža, ktorý pôsobil, že sa ho nič okolo neho netýka. Niekedy sa stávalo, že človek, ktorý zavraždil niekoho blízkeho, sa ponoril tak hlboko do seba, až stratil kontakt s realitou. No v tomto prípade to neplatilo. Trevor bol pri vedomí, prezrádzali to jeho oči. Veľmi dobre si uvedomoval, čo sa okolo neho dialo, iba tomu neprisoval dôležitosť.

„Ponúknem vám kávu? Martha ju robí výbornú,“ zahájil som prvý pokus o komunikáciu. „Alebo pohár vody?“

Muž oproti mne naďalej mlčky pozoroval svet za oknom.

„Keď budete mať chuť, dajte vedieť. Ale aby som sa predstavil, moje meno je Oliver Stevens a som forenzný psychológ. Mám za úlohu posúdiť vaše duševné zdravie.“ Na to som však potreboval, aby so mnou interagoval.

„Nie,“ prehovoril konečne. Jeho hlas bol pokojný, mierne chrapľavý a nižšie položený. „Vaša úloha je úplne iná.“

Toto bolo jednoduché, pomyslel som si.

„A aká je moja úloha?“

Trevor sa zľahka usmial, ale na otázku neodpovedal.

„Rozumiem, možno mi to prezradíte neskôr. Prejdime teda k veci. Toto prvé stretnutie by nám malo pomôcť lepšie sa spoznať. Máte na mňa nejaké otázky?“

„Áno, jednu mám,“ odvetil, stále s pohľadom namiereným von z miestnosti. Nezdá sa vám život niekedy bezfarebný? Akoby ste prestali vnímať, že veci okolo vás majú svoju farbu?“

„To je zaujímavá otázka,“ povedal som úprimne, pretože som predpokladal, že ho bude viac zaujímať priebeh nášho stretnutia, než moja odpoveď na túto takmer až filozofickú otázku. Pootočil som hlavu, aby som kútikom oka zachytil krásu za oknom, a palcom som ukázal tým smerom. „Práve teraz sa mi život zdá pestrejší, než kedykoľvek predtým.“

Trevor sa opäť pousmial, akoby presne vedel, čo tým myslím. „Samozrejme,“ povedal. A dodal: „Ale neodpovedali ste mi.“

„Neviem, nemyslím si, že by bol môj život bezfarebný. Je...“ Pokrčil som pleciami. „Úplne normálny.“

„A čo vzduch? Vnímate ho, keď dýchate?“

„Viem kam mierite,“ oznámil som mu. „Čítal som vašu zložku. No nemám pocit, že žijem v simulácii. A aby som vám odpovedal, vnímam, že dýcham. Práve teraz to robím a viem o tom.“

„Vie o tom len váš mozog, ten je ľahké oklamať. Potrebujú si ľudia oksylíčiť mozog zívnutím, keď si pri nich zívne niekto iný? Pravdepodobne nie. Napriek tomu to väčšina z nich urobí, preto by som mozog nepreceňoval. Myslel som skôr, či ho cítite. Jeho vôňu. Pretože vzduch v skutočnosti vonia. A vonia nádherne. Nadýchnite sa, prosím.“

Najskôr som na Trevora prižmuril oči. Potreboval som však, aby mi dôveroval a mal pocit, že sme si rovní, tak som ho poslúchol. Pľúca sa mi začali naplniť vzduchom, a vtedy som to pocítil. Skutočne, vzduch, ktorý som vdýchol, voňal neodolateľne. Sladko, ako zákusok, ktorý raz ochutnáte a od tej chvíle netúžite po ničom inom. Ako je možné, že som tú vôňu zacítil až teraz? zamyslel som sa a začal sa obzerať po zdroji tej príťažlivej arómy.

„Nemusíte hľadať,“ oznámil mi s víťazoslávnym úsmevom. „Neprichádza to odnikiaľ. Takto vonia vzduch.“

„Ako je to možné?“ opýtal som sa a zapozeral sa do tváre muža, ktorého som zatiaľ nedokázal prečítať, napriek mojim

n niekoľkoročným skúsenostiam s vytváraním osobnostných profilov. Bol príliš... nezvyčajný.

„Pretože nie ste skutočný.“

2.

Nad jej hrobom som v ten večer postál dlhšie, než zvyčajne. Hľadel som na čierny náhrobný kameň a premýšľal o prvom sedení s Trevorom Higgсом. Nemohol som povedať, že by som mu uveril, ale rozhodne ma v mnohých veciach zaujal. Už len to, že nepôsoobil ako typický páchatel, ma naplňovalo zvedavosťou. A odkiaľ sa vôbec vzala tá vôňa? Zhlboka som sa nadýchol, ale bola definitívne preč. Vedel som, že potrebujem vedieť pravdu. Nech bola akákoľvek.

Rozlúčil som sa s deérkou, ktorú mi osud dovolil poznať len niekoľko dní, a odišiel som domov.

„Simulácia zámerne znižuje výpočtovú rýchlosť všade, kde sa práve nevyskytujem,“ spomenul som si na Trevorove slová, keď som vošiel do bytu. „Všetko, čo je mimo môjho dosahu, teda aj váš život, ide na desať percent zo sto. Ako sa cítite teraz, v mojej prítomnosti? Vnímate tie farby okolo nás? Tlkot vlastného srdca?“

Posadil som sa na gauč a otvoril si pivo. Chutilo mizerne. Odkedy Mia odišla z tohto sveta a Claire z môjho života, nič nechutilo dobre. Aj farby okolo mňa akoby vybledli. Či bol slnečný letný deň, alebo upršaný jesenný, rozdiel som nevnímal.

„Doriti s jeho farbami!“ zavrčal som a šmaril plechovku piva cez obývačku. Zasiahla stenu oproti mne a jej obsah vytryskol do vzduchu. Zlatistý mok zasiahol televízor, skrinku pod ním a zvyšok stekal po tapete ako horké slzy. Hneval som sa, pretože sa mi ten človek snažil nahovoriť, že moja bolesť nebola skutočná. Že môj svet vybledol kvôli nemu, a nie kvôli tomu, čím som si prešiel.

Zatvoril som oči, zaklonil hlavu. Musel som sa upokojiť a začať premýšľať racionálne. Zhrnúť si fakty, pretože len tie sú vždy skutočné.

Trevor Higgs zavraždil svoju manželku. Uškrtil ju vlastnými rukami, aby dokázal, že má pravdu. Že on je stredobodom vlastného vesmíru a všetko, každý okolo neho, je len simulácia.

„Uniesli ma...“ prezradil mi.

„Kto vás uniesol?“ opýtal som sa, hoci odpoveď som poznal. Bola v jeho zložke.

„Mimozemšťania.“

„Nie je jednoduché tomu uveriť,“ poznamenal som. „Určite chápete, že správy o únosoch mimozemšťanmi vyvolávajú u ľudí množstvo pochybností.“

Eahostajne mykol plecom. „Prečo by ma mal trápiť názor niekoho, kto neexistuje?“

„Veď práve preto ste zabili svoju ženu,“ kontroval som. „Aby ste dokázali svoju pravdu, či nie?“

„Áno,“ prikývol Trevor. „Ale aby som ju dokázal sebe.“ Sklonil zrak. „Viete, žil som úplne normálny život. Chodil som do práce, mal som skvelú ženu, primeranú hypotéku, spoľahlivé auto. No potom sa mi prislil sen. V tom sne ma uniesli mimozemšťania. Vykonávali na mne pokusy, pitvali ma zažíva, menili moje orgány za ich náhrady a robili mi množstvo ďalších, mimoriadne nepríjemných vecí. Keď som sa počas jednej z tých ich procedúr zo sna prebudil, vedel som, že sa to naozaj stalo. Na všetko som si zrazu jasne spomínal. Potreboval som si to len overiť.“ Odmlčal sa a znovu sa zahľadil von oknom.

„A pomohlo vám to?“ opýtal som sa so záujmom. „Dokázali ste si, že máte pravdu?“

„Nie,“ odvetil smutne. „Stále som tu, v ich programe, alebo čo to vlastne je, zatiaľ čo moje telo leží niekde tam, u nich, vo vesmírnej lodi... alebo kdekoľvek práve sú. Čakal som, že keď čosi významné v simulácii zmením, vypnú ju.“

Otvoril som oči. Nie je to blázon, pomyslel som si a nohy si vyložil na konferenčný stolík. Nevykazuje známky prítomnosti duševných porúch. Nie je násilný. Jeho reakcia, keď som spomenul jeho manželku, bola v norme. Sklon k manipulácii je možný, ale nie je to typický manipulátor. Rodinné, sociálne a kultúrne faktory sú v poriadku, absentujú predchádzajúce problémy so zákonom. Nezažil žiadnu traumatizujúcu udalosť...

Nič podobné, ako som zažil ja... My...

Zrazu som pred očami uvidel Claire. Ležala na nemocničnom lôžku a plakala. Kvety, ktoré som jej priniesol, si ani nevšimla. A prečo by aj mala? Boli to len kvety. Keby som jej v tú chvíľu doniesol aj modré z neba, zostalo by rovnako nepovšimnuté. Stratila to najcennejšie v jej živote a nič iné to nemohlo nahradiť.

Ďalší obraz, ktorý sa mi ukázal, zachytával Claire v jednom z našich posledných spoločných momentov. Nastupovala do svojho auta, za bočnými zadnými oknami sa tlačili krabice s jej vecami. Zatvorila dvere a naštartovala motor. Jej pery vyslovili tiché Zbohom, ktoré ma zasiahlo ako ozvena prázdnoty. Potom sa Claire vytratila z môjho života a zmizla aj z obrazu pred mojimi očami.

Vstal som z gauča a išiel si po ďalšie pivo. Akosi som cítil, že ma čaká dlhý večer.

3.

„Vyzeráte byť unavený.“

„Áno?“

„Vaše oči... Prečo sa neotočíte a nezapozeráte sa na tu krásu tam vonku? Možno by vám to pomohlo.“

„Nie som tu na to, aby som sa kochal výhľadom, pán Higgs.“

„To je škoda. Neviete, o čo prichádzate.“

Usmial som sa. Trevor pôsobil uvoľnenejšie než počas včerašieho sedenia, a presne to som potreboval. Uvoľnenosť znamená prirodzenosť a tá zase prináša ľahšiu čitateľnosť. Rozhodol som sa preto, že mu spravím radosť.

Pootočil som hlavu a pozrel von. Nekonečné modré plátno oblohy sa jemne prelínalo s chumáčmi bielych oblakov. V tej chvíli som znovu zacítil tú vôňu. Prenikala všetkými mojimi zmyslami, pomaly a neodvratne, ako voda vsakujúca do suchej pôdy.

Znáhla som začul zvuk. Nemohlo to byť nič iné než otváranie okna. Vytrhol ma z hypnotického stavu ako prudká facka. Rýchlo som pozrel na Trevora, no na gauči už nebol.

Vstal som a otočil sa k jedinému oknu, ktoré sa dalo otvoriť. Bolo dokorán, rovnako ako moje ústa. Dobehol som k nemu a pozrel dolu. Na ulici bol ruch, ľudia sa zhromažďovali okolo stánku s pouličným jedlom a ja som vedel, že je zle.

Prečo to urobil? Táto otázka sa mi stále vracala na myseľ, no odpoveď bola jasná. Potreboval si dokázať, že mal pravdu. Bohužiaľ, keďže ja som stále žil, jeho pravda sa ukázala ako mylná. Nebol stredom vlastného sveta a my ostatní sme neboli iba postavy v simulácii. Trevor Higgs bol mŕtvý, zatiaľ čo ja som zostal nažive.

Odkračal som ku kreslu a zvalil sa doň. Ruky sa mi nekontrolovateľne triasli, srdce divoko búšilo. Potreboval som sa upokojiť, ale hlavou mi vírilo množstvo rušivých myšlienok, takže sa mi to nedarilo.

Ani neviem, koľko času uplynulo. V miestnosti vládlo ticho, prerušované len tlmeným ruchom zvonku. Zrazu sa dvere do ordinácie rozleteli a dnu vletel udychčaný strážnik, za ním neistá a zmätená Martha.

„Čo sa tu, preboha, stalo?“ vyhrkol zo seba muž v uniforme a upieral na mňa zrak.

„Ja... ja neviem,“ pokrútil som hlavou a opatrne sa postavil na nohy. „Viedli sme s pánom Higgсом úplne normálny rozhovor. O terapii, o jeho plánoch... nič zvláštne. A keď som sa naňho práve nepozeral...“ zhlboka som sa nadýchol, „vyskočil z okna.“

Strážnik si ma krátko premeral a neveriacky pokrútil hlavou. „Je to neuveriteľné...“

„Ja viem,“ pritakal som. „Ešte nikdy sa mi niečo takéto nestalo. Je to... hrozné.“

„Nemyslím ten skok, pán Stevens,“ oznámil mi.

Zarazil som sa. „A čo teda?“

„Prežil,“ odpovedal vážnym hlasom. „Neviem, ako je to možné, sme predsa šialene vysoko, ale on... prežil. Má hrozivé zranenia, ale žije. Práve ho vezú do nemocnice.“

Na chvíľu som si nebol istý, či som správne počul, a tak som si strážnikove slová znovu prehrál v hlave.

„To... to je zázrak,“ zašepkal som napokon a po chrbte mi prebehol mráz.

4.

Trevor Higgs prežil pád z osemnásteho poschodia. Bolo to neuveriteľné šťastie alebo čosi iné? Od tej udalosti prešlo len pár hodín, no ja som sa stále nedokázal spamätať. Môj mozog fungoval v akomsi zvláštnom režime, neustále mi podsúval jeho slová, ktoré som napriek ich absurdnosti bral vážne.

Čo je skutočné? A je možné, že vôbec nič?

Ak naozaj žijem v simulácii, ako by som si to mohol overiť?

Sedel som v obľúbenom bare na Sedemnástej ulici, keď mi zazvonil telefón. Hlas v ňom, pravdepodobne sa jednalo o jedného z vyšetrovateľov, mi oznámil, že Trevorov stav je kritický. Ležal na operačnej sále, kde lekári bojovali o jeho život. Nasledujúce minúty mali ukázať, akým smerom sa jeho stav bude uberať.

Odložil som telefón a uchlipol si z piva.

„Vaša úloha je úplne iná,“ pripomenul som si Trevorove slová z prvého sedenia a zamyslel sa nad nimi.

Áká je moja úloha? Táto otázka ma prenasledovala. Premýšľal som nad ňou, až kým mi pohár s pivom nevyklzol z ruky a nerozbil sa na podlahe. Trhol som hlavou k barmanovi, čakal som, že na mňa nakričí, no za pultom už nik nestál.

Zmraštil som čelo a rozhladol sa. Bar bol zrazu prázdny. Všetci ľudia, ktorí tam ešte pred chvíľou boli, zmizli bez stopy.

Svet okolo mňa náhle zahalila čiernobiela hmla a v tej chvíli som to pochopil. Tá pravda ma zasiahla ako blesk z jasného neba. Trevor mal pravdu. So všetkým. Tento svet... celý môj život... bola iba simulácia. A on umieral.

Neveriacky som pokrútil hlavou a pozrel na svoju ruku. Videl som, ako sa stráca. Po nej začalo miznúť všetko ostatné. Telefón, stôl, starý terč na šípky zavesený na stene. Zmizol barový pult, steny, strop, aj drevená podlaha pod mojimi nohami.

Realita sa rozpadala, vytrácala sa do ničoty. V tom momente som sa zmohol už len na jediné.

Zatvoril som oči a v prázdnote si privolať jej obraz. Claire. Bola nádherná. Presne taká, akú som si ju pamätal. Dlhé vlasy, štíhla postava a nespemý úsmev, do ktorého som sa kedysi okamžite zamiloval.

Ona... ona jednoducho musela byť skutočná.